YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

1 päivänä kesäkuuta 1995 *

Asiassa C-119/94 P,

Dimitrios Coussios, Euroopan yhteisöjen komission entinen virkamies, kotipaikka Bryssel, edustajanaan asianajaja Georges Sakellaropoulos, Ateena, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Aloyse May, 32 Grand-rue,

valittajana,

vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (viides jaosto) asiassa T-18/92 ja T-68/92, Coussios vastaan komissio, 23.2.1994 antaman tuomion (Kok. H. 1994, s. II-171) kumoamista,

muut asianosaiset:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen pääneuvonantaja Gianluigi Valsesia ja oikeudellisen osaston virkamies Ana Maria Alves Vieira, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Georgios Kremlis, Centre Wagner, Kirchberg,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. Gulmann (esittelevä tuomari), tuomarit J. C. Moitinho de Almeida ja J.-P. Puissochet,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 2.2.1995 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esittämät lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.3.1995 pidetyssä käsittelyssä esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Dimitrios Coussios on valittanut EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan ja EHTY:n ja Euratomin perussääntöjen vastaavien määräysten nojalla 22.4.1994 yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon toimittamallaan kanteella yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asioissa T-18/92 ja T-68/92, Coussios vastaan komissio, 23.2.1994 antamasta tuomiosta (Kok. H. 1994, s. II-171), siltä osin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi hänen esittämänsä vaatimukset, joissa vaadittiin kumoamaan komission 13.2.1992 tekemä päätös

— olla täyttämättä ilmoituksella COM/64/91 avoimeksi julistettua paikkaa ylennyksen tai siirron kautta,

— olla järjestämättä sisäistä kilpailua ja

— järjestää ulkopuolisille avoin kilpailu.

2 Valituksen kohteena olevasta tuomiosta käy ilmi, että kantaja on hakenut 2.5.1991 julkaistulla työpaikkailmoituksella COM/64/91 avoimeksi julistettua uuden yksikön (DG VII. C.3) johtajan paikkaa.

3 Komissio pyysi 5.7.1991 muita toimielimiä toimittamaan henkilöstönsä tietoon tämän työpaikkailmoituksen. Komissio julkaisi 8.7.1991 uudelleen ilmoituksen, jonka tekstiä oli muutettu. Kantaja haki paikkaa uudelleen.

4 Kantaja nosti 6.3.1992 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ensimmäisen kanteen (T-18/92), jossa hän vaati työpaikkailmoituksen uudelleen julkaisemista koskevan päätöksen kumoamista.

5 Komissio päätti 13.2.1992, ettei se täytä avoimena olevaa paikkaa eikä järjestä sisäistä kilpailua, ja päätti järjestää ulkopuolisille avoinna olevan kilpailun.

6 Tämä päätös annettiin tiedoksi kantajalle 14.4.1992. Kantaja valitti tästä 22.4.1992. Valituksen hylkäämisestä ilmoitettiin epäsuorasti 22.8.1992. Kantaja nosti 18.9.1992 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa toisen kanteen (T-68/92), jossa vaadittiin 13.2.1992 tehdyn komission päätöksen kumoamista. Kantaja sai 28.9.1992 tiedon päätöksestä, jossa nimenomaisesti todettiin, että hänen 22.4.1992 tekemänsä valitus oli hylätty.

7 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kuuli asianosaisia 27.4.1993 pidetyssä käsittelyssä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti 16.12.1993 ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi suullisessa käsittelyssä yhteisöjen tuomioistuimen asioissa C-242/90 P, komissio vastaan Albani ym., 6.7.1993 antaman tuomion (Kok. 1993, s. I-3839) ja C-115/92 P, parlamentti vastaan Volger, 9.12.1993 antaman tuomion (Kok. 1993, s. I-6549) perusteella. Käsittelyssä, joka pidettiin 12.1.1994, asianosaisia kuultiin näiden kahden tuomion aiheuttamista seurauksista.

8 Valituksen kohteena olevassa tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi asiaa T-18/92 koskevan kanteen.

9 Asiassa T-68/92 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, että 13.2.1992 tehtyä päätöstä tuli tarkastella siten, että kantajaa ei nimitetty ylennyksellä avoimena olevaan virkaan eikä hänelle ollut ilmoitettu ennen kanteen nostamista perustellulla päätöksellä siitä, että hänen valituksensa oli hylätty. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että kantajan esittämä peruste, jossa vedottiin kantajan hakemuksen hylkäämistä koskevan päätöksen perusteluiden puuttumiseen, oli perusteltu ja tämä komission päätös oli näin ollen mitätön (tuomion 92 kohta).

10 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi kuitenkin, etteivät päätökset olla järjestämättä sisäistä kilpailua ja järjestää ulkopuolisille avoin kilpailu ole olennaisilta osiltaan yhteisön oikeuden vastaisia (tuomion 100 kohta).

11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin esitti kuitenkin kysymyksen, "missä määrin näiden päätösten yhteisön oikeuden vastaisuus johtuu siitä, että perustelematon päätös, jolla avoinna olevaa paikkaa koskeva hakemus hylättiin, on yhteisön oikeuden vastainen" (tuomion 101 kohta) ja se totesi, että "henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ylennyksen kautta nimittämistä koskevan hakemuksen hylkääminen on ehdoton edellytys sille, että voidaan siirtyä 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn myöhempiin vaiheisiin" (tuomion 102 kohta). Tämän perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että "todettu yhteisön oikeuden vastaisuus aiheuttaa [...] ne päätöksistä, joissa todetaan, ettei sisäistä kilpailua järjestetä ja että järjestetään ulkopuolisille avoin kilpailu" (tuomion 103 kohta).

12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin viittasi kuitenkin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan suhteellisuusperiaatteen nojalla on syytä sovitella yhteisön oikeuden vastaisuudesta kärsineiden kantajien ja kolmansien etuja, ja tämän vuoksi ottaa huomioon sekä tarve vahvistaa uudelleen kantajille kuuluvat oikeudet että turvata kolmansien luottamuksen suoja (tuomion 105 kohta); ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että "sisäisen kilpailun järjestämättä jättämistä ja ulkopuolisille avoimen kilpailun järjestämistä koskevien päätösten [...] kumoaminen on liioiteltu toimenpide suhteessa yhteisön oikeuden vastaiseen toimenpiteeseen sikäli kuin tämä mitätöinti saattaisi vaikuttaa suhteettomalla tavalla kolmansien oikeuksiin" (tuomion 106 kohta).

13 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jatkoi selittämällä, että tämän näkökohdan vuoksi se oli uudessa suullisessa käsittelyssä "kuullut asianosaisia niistä seurauksista, jotka saattoivat seurata valituksen kohteena olevien päätösten yhteisön oikeuden vastaisuudesta ja oli tutkinut yhdessä näiden kanssa mahdollisuuksia päästä kohtuulliseen ratkaisuun" (tuomion 107 kohta).

14 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin selitti, että asianosaiset olivat "samaa mieltä siitä, että yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossaan asiassa Oberthür vastaan komissio myöntämää korvausta vastaavan korvauksen myöntäminen komission osaston tekemästä virheestä kantajalle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta [... on] sellainen korvauskeino, joka [vastaa] parhaiten sekä kantajan etuja että osaston vaatimuksia" (tuomion 107 kohta).

15 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi lopuksi, että arvioitaessa kärsittyä vahinkoa oli "syytä ottaa huomioon, että kantajan [oli] pakko aloittaa oikeudenkäyntimenettely, jotta hän olisi saanut selville ne syyt, jotka johtivat siihen, että hänen hakemuksensa hylättiin" (tuomion 108 kohta). Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi arvioituaan kärsittyä vahinkoa kohtuusnäkökohdista, että 2000 ecun myöntäminen oli riittävä korvaus kantajalle.

16 Kantaja vetosi kahteen perusteeseen, jotka koskivat suhteellisuusperiaatteen rikkomista ja henkilöstösääntöjen mukaisista oikeuksista luopumiseen liittyvää

periaatetta, tukeakseen valitustaan, jossa hän haki muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon sekä täydellistä korvausta kärsitystä vahingosta.

Suhteellisuusperiaatteen rikkominen

17 Kantaja katsoo erityisesti, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi kolmansien oikeuksien ja kantajan oikeuksien tasapainosta on ilmeisen väärä. Kantaja katsoo, että hänen etunsa olisi pitänyt turvata täydellisellä korvauksella, jossa hänet olisi nimitetty hänen hakemaansa paikkaa vastaavaan paikkaan. Kantaja katsoo tämän osalta, että se, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antoi tuomion niin myöhään, mikä johtui siitä, että tämä tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn uudelleen, antoi komissiolle mahdollisuuden tehdä kaksi päätöstä, jotka estivät sen, että hänet olisi voitu nimittää valituksen kohteena olevaan virkaan, eli toisaalta päätöksen kantajan erottamisesta kurinpitomenettelyn seurauksena ja toisaalta päätöksen toisen henkilön nimittämisestä avoinna olevaan virkaan. Tämän vuoksi kantaja ei ollut saanut tehokasta oikeussuojaa ja yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa oli loukattu. Joka tapauksessa myönnetty 2000 ecun korvaus oli selvästi riittämätön.

18 Tätä perustetta ei voida hyväksyä.

19 Ensiksikin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan virkamiehillä, vaikka he täyttäisivätkin ylentämisen edellytykset, ei ole subjektiivista oikeutta tulla ylennetyiksi (ks. asia 123/75, Küster v. parlamentti, tuomio 25.11.1976, Kok. 1976, s. 1701, 10 kohta). Lisäksi nimittävällä viranomaisella on suuri harkintavalta tällä alalla (saman tuomion 12 kohta). Tämän vuoksi kantajan väite siitä, että vaikka häntä ei voitaisi nimittää virkaan, hän voisi silti saada vastaavan viran, on perusteeton.

20 Kantajalla ei myöskään ole perusteltua syytä väittää, että käsittely ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa olisi ollut virheellistä tai että tämä virheellisyys, joka johtuu siitä päätöksestä, että suullinen käsittely aloitettiin uudelleen ja tuomio annettiin tämän vuoksi liian myöhään, olisi estänyt kantajan etujen huomioon ottamisen.

21 Ensiksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määräsi suullisen käsittelyn aloitettavaksi uudelleen objektiivisistä syistä. Se katsoi, että on hyödyllistä antaa asianosaisten ilmaista kantansa kahden sellaisen yhteisöjen tuomioistuimen tuomion merkityksestä, jotka oli annettu ensimmäisen käsittelyn jälkeen, kun nämä päätökset epäilemättä liittyivät valituksen kohteena olevaan päätökseen.

22 Toiseksi komission toimittamien tietojen mukaan valituksen kohteena olevaa virkaa koskeva nimittämismenettely oli jo edennyt varsin pitkälle huhtikuussa 1993, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäinen käsittely pidettiin ja, kuten edellä todettiin, tässä vaiheessa kolmansien edut otettiin huomioon.

23 Kolmanneksi kantajan perusteluilla, jotka koskivat komission häneen kohdistamaa kurinpitomenettelyä, ei ole merkitystä tämän valituksen kannalta.

24 Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti voinut katsoa, että kantajan kyseistä paikkaa koskevan hakemuksen hylkäämisen perustelematta jättäminen ei oikeuta tekemään pätemättömäksi koko nimitysmenettelyä ja että korvauksen myöntäminen on oikeudenmukainen korvaus siitä aineettomasta vahingosta, joka on aiheutunut siitä, ettei päätöstä ole perusteltu.

25 Myönnetyn korvauksen osalta riittää, että todetaan, että asiakirjoista ei käy ilmi mitään sellaista, mikä voisi kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin tämän osalta.

Henkilöstösääntöjen mukaisista oikeuksista luopumattomuutta koskevan periaatteen rikkominen

26 Kantaja katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on saanut hänen asianajajansa suostumaan korvauksen myöntämiseen sen sijaan, että päätös olisi kumottu, joten on kyseenalaista, onko hän luopunut henkilöstösääntöjen mukaisista oikeuksistaan ottaen huomioon henkilöstösääntöjen määräysten yleiseen järjestykseen (ordre public) liittyvän luonteen.

27 Tämä peruste on hylättävä.

28 Kuten edellä 24 kohdassa todetaan, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen myöntämään korvauksen sen sijaan, että se kumoaisi valituksen kohteena olevan päätöksen. Tässä tapauksessa valituksen kohteena olevassa tuomiossa todetaan ainoastaan asianosaisten päässeen yhteisymmärrykseen tästä asiasta.

29 Edellä esitetyn perusteella valitus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

30 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Saman työjärjestyksen 70 artiklan mukaan yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan. Tämän työjärjestyksen 122 artiklan nojalla 70 artiklaa sovelletaan ainoastaan yhteisöjen toimielinten tekemiin valituksiin. Koska kantaja on hävinnyt asian, hänen on korvattava tässä tuomioistuimessa aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Valitus hylätään.

2) Kantaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Gulmann Moitinho de Almeida Puissochet

Julistettiin Luxemburgissa 1 päivänä kesäkuuta 1995.

Kirjaaja

R. Grass

Kolmannen jaoston puheenjohtaja

C. Gulmann